

**Säbomiade. 1784. Läsning i mulet
wäder. =Anon=. Stockholm, tryckt
hos Johan...**

Fahlén, Olof

1700-1829 81 A Br.

FALEN O.

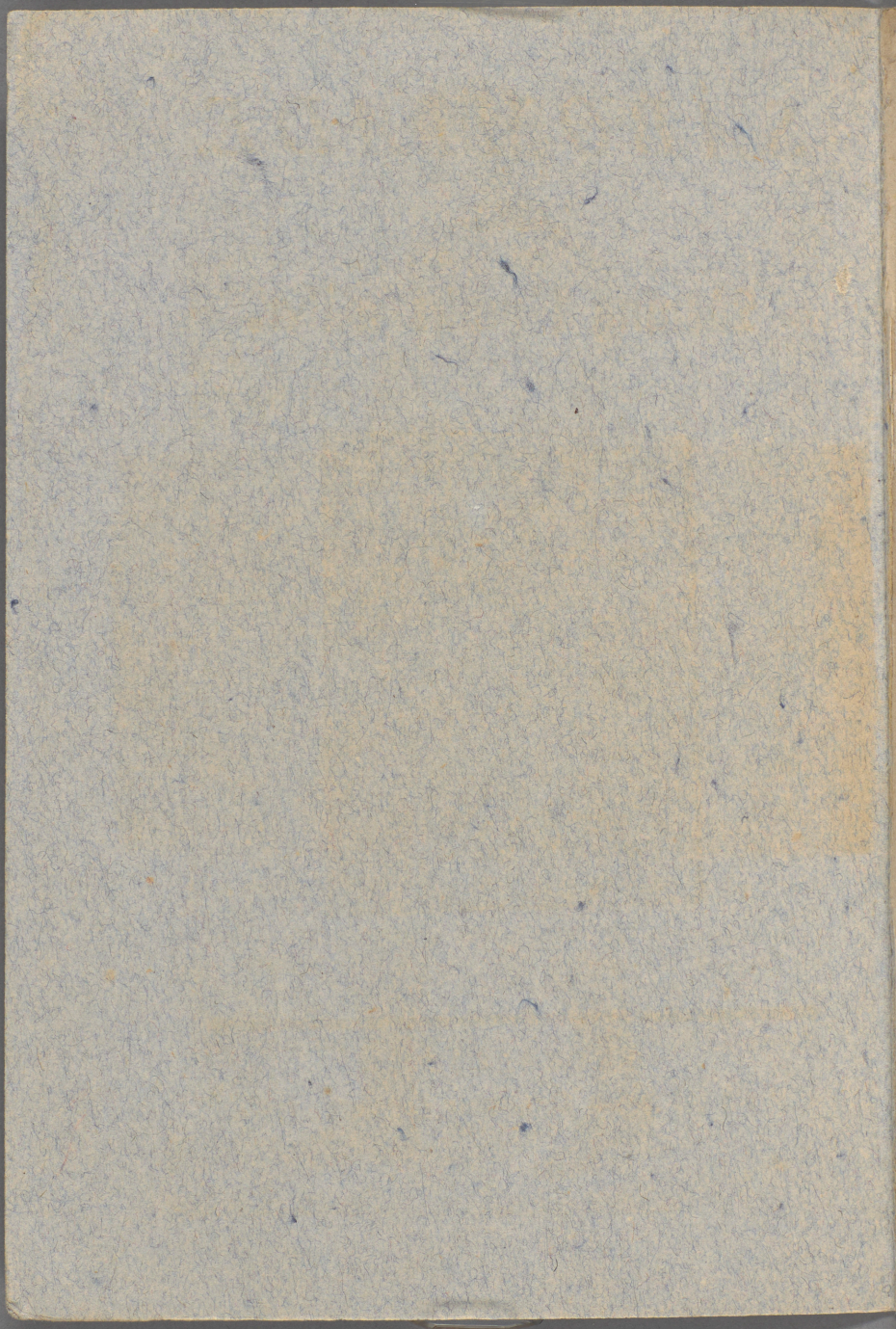
EVA

Pitt. L.
(Bn)

1700°-1829

St. L.

1797

FALÉN ANDERSSON, Olof

Vice-Lib.

EXA

(Pr) 1708-1829

SÅBOMIADÉ.

1784.

Läsning i mulet väder.

SEDERSTRÖM,

Tryckt hos Johan Christopher Holmberg, 1797.

Underrättelse.

Min kära Säboms Föddelse och hemort är mig obekant, nog af, at han är til, Lättja och Brånwins smakt tycktes wara honom medföddt, och upfostran lemnad til dess Naturliga hjälpe. I Stockholm lärde han sig måla och Färggilla, är och wärkligen i det senare en bättre hönbas. Hans stora öde kallade honom ifrån wärckstaden til besökare, at få mycket wigare komma på frogen. ~~Den wärdige warden af Sol i Rönninge staden, at wenda als~~

Juf. till "Säbomnade": Olof
Falen Andersson; kallas "Kaparwaken"
till; bekant med Bellman. Stycke [ ]
~~1784? till 1797~~

torades, Erapporterna pa alla frogar woro fulla med Debet och Säbom deperat. Han gick från Sahlun med sin Fide-Commiss egendom, en Grå Surtout donerad af en utsliten kappräck. Alla frogar besöktes under wägen, och flere Suxar anommades, som til Facit utgjorde ett godt Rus. Andteligen hann war Hjette til Tuna Söden 2 mil från Sahlun stad. Logie togs hos Gåsigiswaren Ekberg därstädes, under förewändning at han wore kals

Underrättelse.

Min kära Sáboms Födelse och hemort är mig obesant, nog af, at han är til, Lättja och Brånwins smakt tycktes vara honom medföddt, och upfostran lemnad til dess Naturliga hjälpe. I Stockholm Lärde han sig måla och Färggilla, är och wärkligen i det senare en bätire bönbas. Hans stora öde kallade honom ifrån wärckstaden til besökare, at få mycket wigare komma på frogen. Det måtte vara ett fel i Lönings staten, at pengar aldrig räckte til för Fyllhundar: Sábom war skyldig på alla Mårings-städen. Om det war Längtan at få se werlden, eller at komma undan sina Björnar wet jag ej; Men han sökte Transport, och under resan giftade sig i Sahlus stad. Andteligen blef hans Lycka wogen, han kom som Tullnär til Dalarna. Det war Societetens fel, som ej placerade honom nära frogen. Sábom hade en half mil efter Brånwin: Lönen war för liten, Epslars försummades, han råkade i Balance och blef affatt. Lifwet är lätt, han kunde ej föda sig sielf, ergo måste husfru och barn swälta. Han war nog Dydligt gift med en maka som ej wille suppa och tola detta öde, hon återfor med barnen til sina Föräldrar. Sábom donerade efter, kom Lydligen til Sahlun och blef skild wid husfrun, Målade och Edp; Måstaren war Lat, Crediten förslorades, Skäpddrarna på alla frogar woro fulla med Debet och Sábom desperat. Han gick från Sahlun med sin Fide-Commis egendom, en Grå Surtout donerad af en utsliten kappräck. Alla frogar besöktes under wägen, och Flere Supar anommades, som til Facit utgjorde ett godt Rus. Andteligen hann war Hjette til Tuna Söden 2 mil från Sahlus stad. Logie togs hos Gåsigiswären Ekberg därstädes, under förewändning at han wore kals

lad at förgylla Spiran på Kyrkästornet, som ej kunde
 bdrjas förän Prosten hemkom, och Lyckligt wis war han
 bortrest: emedlertid blef Säbom skyldig flera plåtar.
 Säbom hade inga pängar, uddgades stjela sig från Ek-
 berg, som skände hela frog-Crediten i Bro. Allt war
 förloradt, och Hjelten måste bdrja Måla. Han seck både
 arbet och pängar af Prosten; men min f. Säbom Söy
 upp förlaget och arbetet är ännu ogjort. Säbom hör-
 de at Patron på Grångshammar war en god Herre. Dit
 wandrade wår hjelte, sedan han förut flyttadt Logie til
 Las Göra i Zedeby och knipit honom på 3 plåtar.
 Wid Bruket skulle Säbom förgylla en stensyl, ett arbe-
 te för 3 å 4 dagar; Men Mästaren mädde för wål at
 brädsta, taskan blef ej färdig på 6 wector och Patron
 Ledsen. Säbom hade fått penningar at på Sätters
 Apothek löpa Ingredientier; men söy up myntet och
 Räkningen måste betalas wid Bruket. Han affledades
 och begaf sig til Bustråker, besökte 2:ne frogar under wäs-
 gen; men seck ej borga förän hos Gyllmor i Romme:
 Spatserade til Stina Millberg i Bustråker, en Jungfru
 om 60 år, Frog-Nymph och Postmästare.

130
96
1774

So men jag skrifwa will, och nu en sup behöfwer,
At bättre rad från rad jag må Fundera öfwer;
Men öhl du bruna saft min blod nytt omlopp ger
Du styrcker mitt begrepp och Säboms ännu mer.
Guttår det lika är hwem Säbom Lifwet gifwit,
Och hwem hans fader war, i Sdets bok är skrifwit:
Han kan ha en och fler, det blir en särskilt sak
Nog af han Fbber blef och det med Brånwins smak.
Han wandes först wid öhl, och sen at Brånwin tåka
Så lärde Professon, Förgylla och at Måla (1)
Men på en wårckstad stå, förswårt wår Hjelte war,
Han lägger Pennsten bort och krogwig sylta tar.
Ja Säbom Luna nöd, och krogars Imperator,
Du full och jemt Confus, Förr wandrat Sahlu gator
Nu rider du i släng: din werld är mer ej trång: (2)
Ditt minne hedras bör; Jag börjar och din sång.

(3

Doct

1 3 Stockholm.

2 Han stonade ej skinet på Grånghammars fam-
parna.

Dock först och innan jag, om Sáboms vandring skrifer
 Hur han från Hede by (3) fram til Grängshammar drifwer:
 Helt kort jag nämna hör, hwad honom händt förut
 Då han wid Tullen skrefs, och där blef struken ut.
 Han som besökare den Första syster kände
 Zemt full från Stad til Tulln, fort med förpassning rände:
 Snart wistiterat war, i hast geff wagnen-kring:
 Tag hit 6 mark och för! ni har ju ingen ting?
 Så snart han lösles af, prompt til Kryppin låg wägen
 Madam' ell' Ingri fort! gif hit en sup — ur wägen.
 Här grålar flodder, pack, lil kårngar på en sup,
 När jag som Embets man wil taga mig en sup.
 Herr Tullnär — och förlåt! Fort Ingri in med syltans.
 På stunden Herr Secter — Nå Djeswuln — hela byttans!
 I luswen på hwaran — Se! hur Corporaln' går på!
 Å! hut! Recrut! hwad fan! ja lätt den satan stå.
 Adieu! God natt! Farwål! — betalte han? — Åck Nej!
 Ja sägs-du-a aldrig mer. Den satans Juncker hej!
 Den långe trogit tjent, han ock belöning njuter:
 Tullskrifwer Character, besökar — syster sluter.
 Han denna nya tjenst så wärdigt förde ut
 Att han straxt affatt blef och därmed war det slut.
 Skå i, jag dricka hör, och det på Sáboms wana;
 Ty supa går för alt, fast syster måste stadna
 Den som ej dricker bras, och icke ljuga lårt,
 Han liknar Sábom ej och är ej Drånwin wärd.

Men

3 Där han bodde hos Laff Göra.

Men Sábom Maiter är i Supa och i Måla
 Och fast han fölar jemt, så får man tiden tåla
 Ty när som han har mat, och Brånwins flaskan full;
 Så går det ej så lätt — Laqwera uti Gull.

Men redan Sábom ses från Fahlun sig begifwa
 Och straxt på krogen in wid Flåstefållarn (4) klifwa.

O! — Ers mor! Fort en sup! — se far! — ån en, Guttär!
 Skrif up wi råkas wål — jag btott til Tuna går.

På Ornds frog (5) han och wårdinnan hemma finner:

Hör Mor! så i en sup! jag går så swetten rinner

Fast jag ej pångar har, så blir det alltid godt

Så snart jag har försgyllt i Tuna stort och smått.

Med långa Tulnårs steg han ändtlig Larsbo (6) hinner:

På Brånwin, snus och dhl, begåret håftigt brinner:

Han har wål ingen slant; men dock så krångla wet,

Ut Nylin tror hans prat är öppenbertighet.

Slå glasfot fullt! hå! hå! nu dmma mina fötter.

Hör! fins här låna håst? Jag bdrjar just bli trötter.

Ja! — kosta hwad det will, jag skall til Tuna Bro.

Jag ätt betala skall; det må ni säkert tro.

Herr Nylin, som försökt emellan staden Wagla

Med ömhet Sábom såg på golfwet stå och Wagla

4 Krögarn Olof Ersfon $\frac{3}{4}$ mil från Fahlun.

5 En mil från Fahlun.

6 Ligger $1 \frac{1}{4}$ mil ifrån Fahlun. Wården är kol-soms
 budsmän Lars Nylin.

En Häst han honom ger, och hjälper hjelten på
 Och sjelf i porten geet, at se hur det skull gå.
 Lik wägens lugna swall, på stranden långsamt susar;
 Så afwen Sáboms rygg i många bugtar busar,
 Han gunga ändtlig fram hos Ekberg (7) tar quarter.
 Nå Farmor! (8) Ett stöp öhl, jag orkar intet mer.
 Han sen i Fjorton dar, hos honom härligt spisar,
 Tills ändtlig kom den stund, då Ekberg räkning wisar,
 Hör! sade han, jag ren för länge wäntat har:
 Du nu Clarera hör, om du will blifwa qwar.
 Men sällan något mynt i Sáboms fickor warar,
 Som mot et hwardags Rus och prompt betalning swarar;
 Ty blef Crediten all, och Sáboms hopp tillikak:
 Här war ej annat på, han måste ut och fila.
 I Bro (9) är ej så swårt, hwar bonde har en frog
 Och Lassens Petter gaf hwar dag wår Sábom nog. (10).
 Så tiden kom och geet och inga pängar wandka;
 Då hörja Lassens lärng, at få en annan tanka.
 "Hwa Fan är ni ifrån? Hwem Djefswuln drog er hit!
 "At supa och bebra? Å! hut din satans s = = t. —
 "Om jag ej pängar får, sta fan dig genast taga
 "Och straxt jag går til Bro, at för Lexander klaga (11)
 Jag

7 Gästgifsware i Luna 2 mil från Fablun.

8 Ekbergs mor, frog-mor.

9 Bro by är länd för 4 å 5 Lön-frogar.

10 Har en Desperat hustru.

11 Lånsman i Öswandro Socänedel.

"Jag tror af hin gjort ut alt Rackarpack på mig;
 "Här blir en annan dans, det skall jag lofwa dig.
 Ah! tänkte Säbom nu jag kan ej detta tåla;
 Nej jag skall börja på Förgyllta och at måla.
 Så flat han loma af och fram til Hede dref
 För Göran Larsson (12) där sin målar konst bestref.
 Jag ärnar sade han ert Kyrko-Torn förgylla:
 Lått mig här få ett rum med fång och Bord och bylla
 Ni skall betalning få fast jag ej pengar har;
 Så får jag pengar nog, kanske om några dar.]
 Hör på! Emedlertid 3 plåtar jag behöfwer.
 Jo men! det räcker til — Jo! jag har räknat öfwer:
 Lag hit det blir wäl godt, jag nu til Prosten går,
 Af honom må ni tro jag mycket arbet får.
 Han sedan bjöd far wäl, af Lars som gick på Logen,
 Och snodde af til Bro och satte sig på krogen,
 At uti öhlets ffrogg sin Framtids öde se
 Och af ståndagtighet ett stort Exempel ge.
 Så mädde Säbom wäl bland slop och fulla kannor
 Han är från hustrun skild och således fri från bannor
 Han går til sitt qwarter och wråker sig i full,
 Så nöjd, så kånstolts, som in natura Full.
 Så plågad Säbom war, bland Bänder, som där skråla
 Han dock fundera på, at wid Grångshammar Måla:
 Ren lånet blifwit alt, och strupen lila swång,
 Til Bruket lomar han i lång och frånglig gång.

X 5

Strart

12 Desj senare wård i Hede.

Straxt han utaf Patron sult arbet får om händer,
 Men Säbom i sitt rum sig fram och återvänder:
 Allt wandas här friskt up, (13) han rider och han för
 Och ymnigt pengar får at köpa tillbehör.
 Här Bachus från sitt stöl fram til Grånghammar tråder:
 "Hör Säbom! sade han, du wän, som blodet späder:
 "Lägg pånssten bort och wet, at den ej Lagrar ger.
 "Du är mit ägta barn! hwad will du önska mer?
 "Wet at Grånghammars Bruf kan dig, som fullbund sälla
 "(Man plår wid stora werk nog ofta nåt få gälla.)
 "Patron är ganska god, han känner ej ditt stöl:
 "Ät, sup och måla smått, och drick ditt gods dhl.
 "De stora weta ej hur småfolk kunna ljuga:
 "Säg allt bör ha sin tid, — De bbra ej bli sluga.
 "Förgyll din tasla så, at 40 dar gå fram,
 "Tolf kannor Brånwins winst det dig då göra kan. (14)
 "När Sdet din Patron så ledsen hannit göra,
 "At han tar det beslut, at dig på porten köra:
 "Då kån! mit hjärtelag, — Sag höra skall dit rop,
 "Du stupar i min Gann och somnar wid ditt stop.
 Så bmt och dunstigt tal wår Säboms inre rördet:
 Förtjust af Bachi ord man honom sucka hörde.
 Sag lyder Sdets lag och tager mig en tår,
 Och detta arbet skal ej blifwa alt i år.

Ett

13. Bestods mat från Herrskapets bord.

14. Ett qwarter brånwin bestods om dagen.

Ett qvarter Brånwin så (15) är aldrig Bachs wilja.
 Nej mera fordras det at guld och olja skilja.
 En sup och en pris snus bör jag hwar tima ha;
 Men store källar Gud! Hwar skall jag brånwin ta?
 Wid hela detta Bruf ej någon frog jag finner.
 Ach! Dånwins lösa hopp. här ingen panna rinner:
 Jag snart förloras lär och ser min lefnads höst:
 Ach! Bachus är du gud så styrd mit swaga bröst.
 Från dunkla källarvrår en ande Säbom röder
 Och uti Hjeltens själ all ångstan snart försköder:
 "Gå upp til din Patron: såg fårgor felas dig:
 "Tag pengar ut och res, och wet at offra mig.
 Straxt Säbom på en häst til Sätther (16) sig begifwer:
 Där super myntet upp, men Rathen (17) Räkning skrifwer:
 Skrif up! ni pångar får wid Brufet när ni will
 Och skicka råsten fort när jag er skrifwer till.
 Det war ett ägta knep: nu Säbom straxt sig fyller,
 Wåd Färg och ägta Guld des strupas glans förgyller,
 Och sen från frog på frog han lustigt furrat har,
 Han ganska wäl bestänkt til Brufet återfar.
 Ej längre Herr Patron wil låta sig bedraga
 Han Juncker affsed ger, ett spratt för Säboms maga,
 Som uti Sätthers stad af Färsköhl durrig war
 Och nu af Brufets kost bordt styrkas några dar.

Från

15. Tyckes wara för litet.

16. At på Apoteket köpa Ingredientier.

17. Apotekare därstädes.

Från halfgjordt Arbet han til Lina återwänder:
 Hans Brånwins toma halls en sud til Bachus sänder:
 "Du glömmmer bort dit barn, likt et förloradt frus,
 "Det ger min Nyktra själ ej hopp at få ett rus.
 "Jag torckar! ack jag dörr! jag 2:ne frogar lämnat:
 "Det tycks som ödet mig ej någon tår har ämnat: (18)
 "Din röst, din helga Lag, jag alltid wärdat har
 "Jag törstar, torckar, frys, tag mot dit barn min far,
 "Jag utan Brånwin nu måst lif och anda lämna.
 "Åh! at en efter — wärld mitt öde måtte hämma.
 Så klen, så swag, så torr just nu wår Hjerte war;
 Han dock med dubbla steg sig fram til Romme drar.
 Där Gylmors (19) frog-skylt ser, Tre kronor Numro Elfwa,
 Hans Brånwins-ande rörs, at kroppen börjar skjälwa,
 Nå! kåra mor en sup! ni prompt skall pengar få,
 Så snart jag kommer hem, jag skall til Hede gå.
 Af Brånwins ljuswa smak hans anda krafter winner
 Med et förnyat hopp til Stina Millberg (20) hinner.
 Se Jungfru! — ack! god dag, — Gussin, nå är ni här?
 Ja men! sitt ner, — Tack, Tack, skild från alt stort besvär.
 Jag wid Grångshammars Bruk, mit arbet hunnit sluta,
 Och får nu någon tid, här liten hwila njuta.
 Jag har wäl räkning gjordt, och något pengar fått;
 Men det blir aldrig slut, der är så mycket smått.

Nå

18. Som han gådt förbi och ej fådt borga.

19. Frog-mor i Romme.

20. Har frog wid Posthuset i Lina.

Nå ska ni ha en sup? Ja mist! — Jag först skall smaka:
 Er skal! — Jag hållit på, at hela natten baka:
 Här är ett djefwuls släng, med bönder in och ut,
 Och denna Byggnad får tå fanders albrig slut.
 In ler, än kalcé, än jern, och ondt, som fan om pängar
 Hvem är som kommer där? Wallmins och Fahlcranz drängar.
 Hör Erker! wet du hut! när skall jag pängar få?
 At supa går geswint, och sen så får det stå.
 Det blef nu Säboms sak, at Stinas wänstap winna.
 Han fylde hannes prat, hon blef hans älskarinna;
 Men Lyckans runda hjul, som stjelper alt i kull,
 Slet wänstaps-bandet af för Elswa dalers skuld.
 Ja! — Säboms öde är så hårdt som Brånwins pannan
 Och Brånwin blir hans slut, om han ej ödr wid kaunan:
 Han är i all sin widd, som fordom Sincel war
 Och twiflas på min sång, fins Originalen qwar.
 Det war hans hwardags=sak Pluraliter at supa
 Så länge Brånwin fins och Säbom har en strupa
 Peruken på en sned och hatten bak och fram:
 Jag ser des Grå Surtout, som hänger på wår man.
 Med lång och Gulblek by, hwars ögons matta=stenar
 Ödr en Physionomie, som öhl och Fasthet menar
 På långa jämna ben, och ett par smala lår;
 Så raglar Säboms kropp, då han til frogen går.
 Han ständigt bår en läpp, den han af gran har skurit
 Och stöflar brukar jämt, som fordom Sincel burit

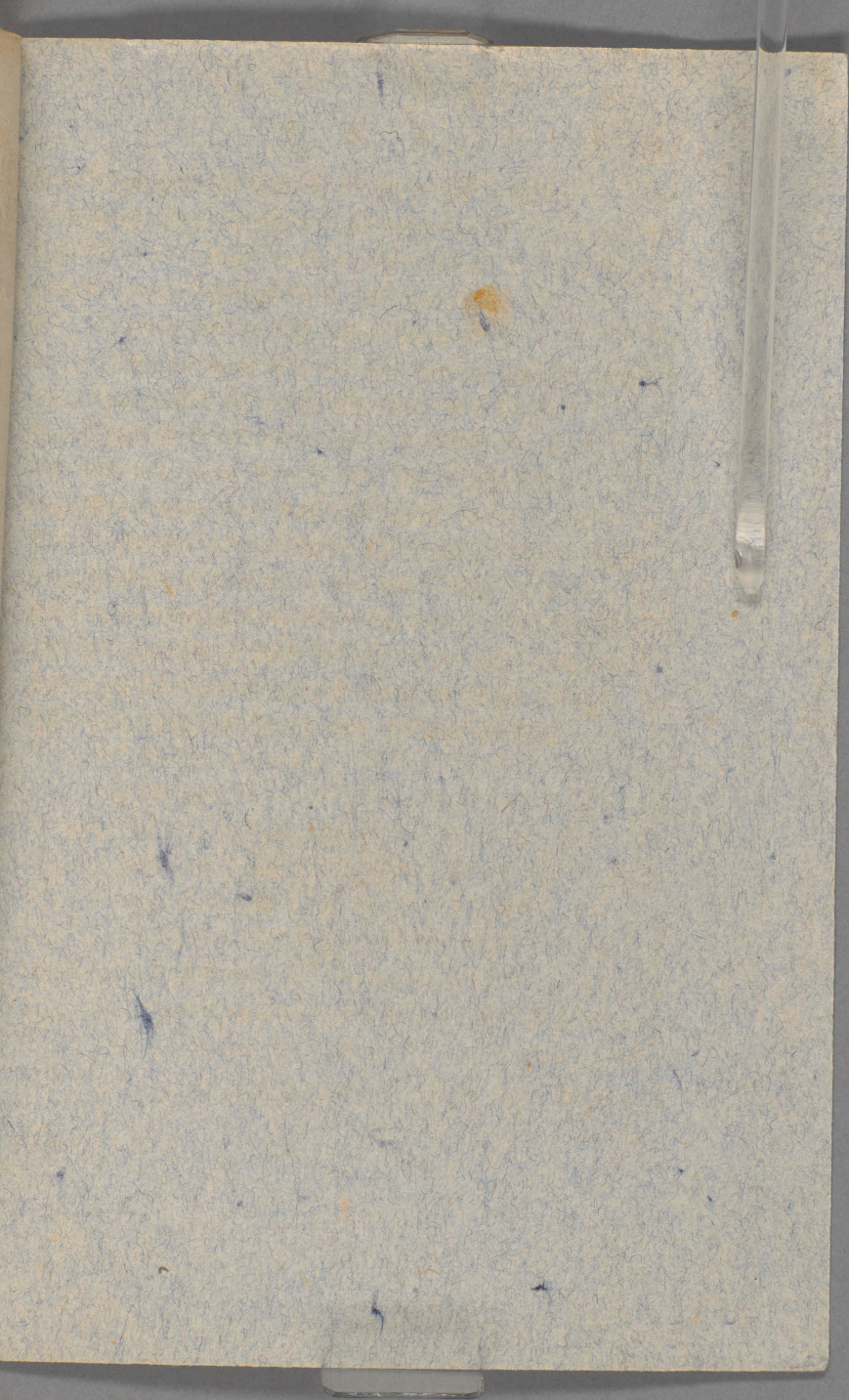
Han

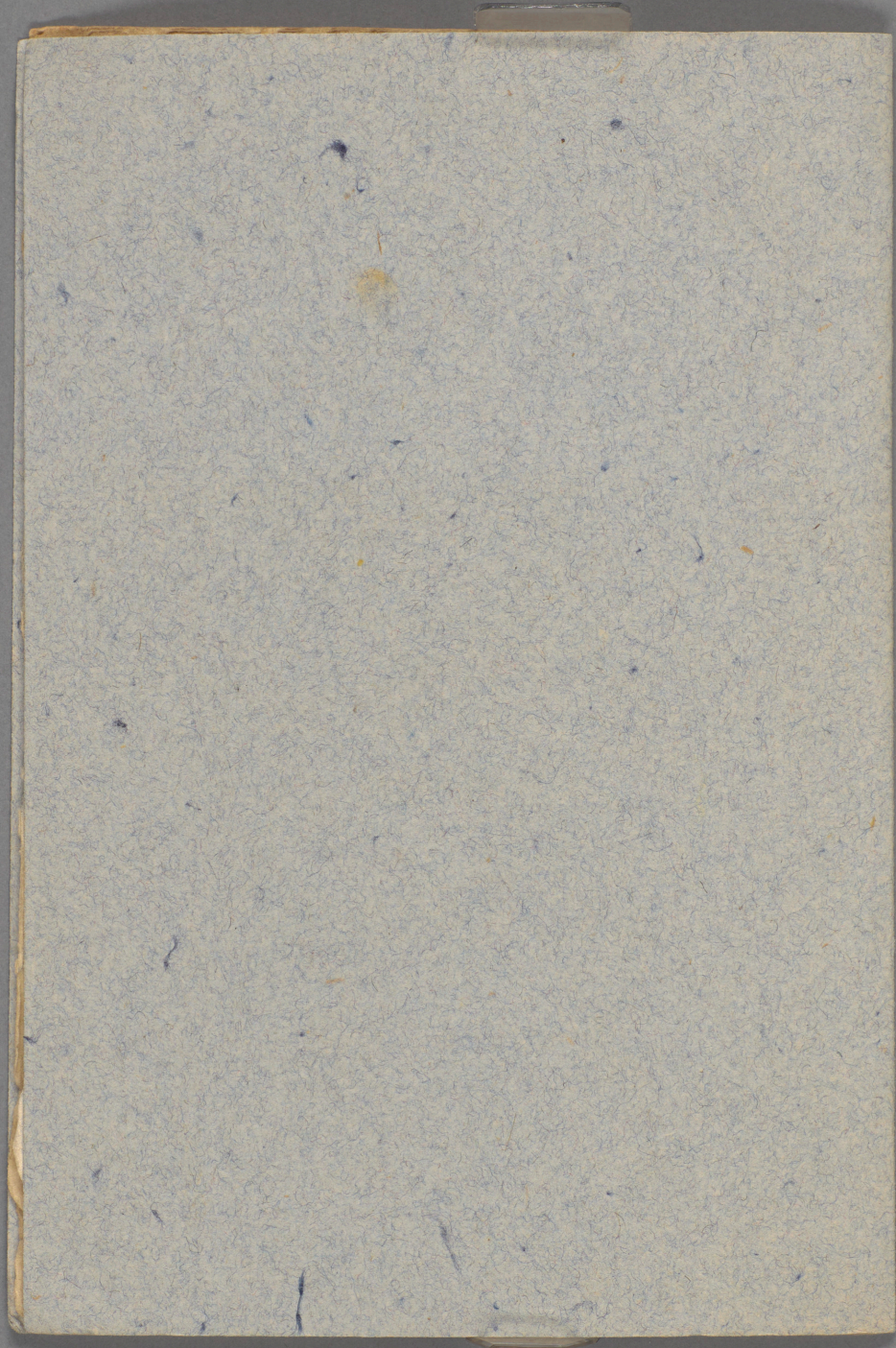
Han pratar alltid stort: och långt om ingen ting,
 När Sanning frågas om, då står han straxt i ring.
 Han söker alltid få en annans tankar weta
 Så dumt, at blott hans tal kan snart til wrede retas
 Allt blir en Labyrinth den ingen rätt förstår
 Som ej har supat lärt, och följer Sáboms spår.
 Men at med ljusa drag wår hjelte rätt befrifwa,
 Som af en Critisk werld nu bår oflandrad blifwa;
 Så är han lika stor, som Alexanders war
 Fast han ej styr ett Rom; blir dock hans minne qwar.
 Den ena skjöflat Slott — den andra römer kannor
 Den ena Nifen tar — den andra Brånwins pannor
 När Alexanders magt den halfwa werlden tog;
 Tar Sábom hela Rus på Lasses Petters frog.
 Så Sábom wård sin lätt, ej fructar några öden,
 Han Hjeltar öfswergår och trotsar sielfwa öden,
 Hans minnes-stoder stå, då Greklands-ramla full:
 När Stater tumla-om, så är blott Sábom full.
 Så hårdad Bachi dräng kan ingen skafning känna,
 Des målning är för wåt at tecknas af min pänna,
 Jag blott en skugga ger af några Sáboms dar
 Och starka uttryck jag åt starka snillen spar.
 Allt i en ondskfull werld, bland öst och Brånwin wandra,
 Där knarast Dygd och Last kan kännas från hwarandra,
 Där äran bane får, förtjensten blir ett null
 Och hjelte dater skymt af stjernor utaf gull.

Där utan gränser man för nästan giller ställer
 Där ofskuld lag och Rätt, mot pengar intet gäller,
 Där swel och wänskaps brott får namn af qwidt genie
 Och wäldswäret kallas blott, ett fint bedrägeri.
 Wår Säbom icke då? är Alexanders like?
 Som anser Ekbergs frog — som han et Kunga rike,
 Som tager Rus på Rus, och intet mer begär
 Om städer folk och land han aldrig har besvär.
 När werlden hisna kan af krig och wapne lefar
 När Engelsman med storm Colonien frihet nefar.
 När Fransman går til sjö, och d' Estain seglen styr
 Wår Säbom wid et stop, om ingen ting sig byr.
 När Washington sjelf dömt och andre måste hänga:
 När Paul-Zook så Rast wid nyaDoræ tycks swänga,
 När Ryß på Turken går och alt tycks andas blod,
 Då Reser Bachus sjelf, wår Säbom ärestod.

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

Centimetres

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

